

CONTACT

BLAD

76

Historische Vereniging

Warendrecht

september 98

VOOR AL UW KOPIEER- EN BINDWERK
STICHTING ALLE - R - HANDE

Dr. Kuiperstraat 4, 2991 GB Barendrecht
Tel. 0180 - 61 15 54

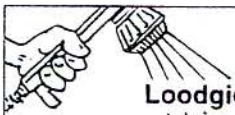

- Vervaardigen van ramen, deuren en kozijnen.
- Verzorgen van enkel- en dubbelglas.
- Inbraak preventie.
- Isolatie.

A. GROENEVELD
ONDERHOUDS - TIMMERBEDRIJF

Werkplaats:
Achterzeedijk 57
2992 SB Barendrecht
Tel. 0180 619685

Voordijk 359
2993 BB Barendrecht
Tel./Fax 0180 611183

Loodgieter en Installatiebedrijf
Ton Blinde

Leveren en plaatsen van badkamers en keukens
• sanitair • douche- en badschermen
• reparatie • onderhoud • watervoorzieningen

Devel 10 - 2991 RB Barendrecht - Tel. 01806-15096

VIJFVINKEL
SCHOENEN
SPORTSHOP
SCHOENREPARATIE

MIDDENBAAN 98 2991 CT BARENDRECHT TEL. 0180-613221

Second Hand project
Kinder/Dameskleding
't Trefpunt (1e etage)
Dr. Kuiperstraat 4
Barendrecht
Tel.: 0180 - 61 15 54
Open ma t/m vr. 09.00 - 13.00 uur

Stichting Alle-r-hande

Werkprojecten

LOONBEDRIJF

W.M. GROENENBOOM

Gespecialiseerd in
onderhoud van sloten e.d.

Voordijk 267 - 2992 AL

BARENDRECHT 0180 612617

Het Contactblad wordt mede gesteund door:

GEBR. KRAAIJEVELD BV Koedood 4a 2993 AL Barendrecht

VELO BEHEER BV Postbus 27 2990 AA Barendrecht

De warmste bakker
van Barendrecht

MOOYAART

Doormanplein 4 0180-612619

Al meer dan
100 jaar
bij de Watertoren

Contactblad

kwartaaluitgave van de Historische Vereniging Barendrecht

twintigste jaargang

verschijnt in maart, juni, september en december

Redactie

W. van Helden
tel. 0180-611970

B. Schooljan
tel. 0180-619658

Inhoud

nummer 76

Ir J.A. van der Giessen

Leenheer
– *Een commentaar* 1

Wim van Helden

Historie herleefde in Barendrecht 4

Verenigingsnieuws

– *Verlagen en mededelingen* 7

Redactieadres

Korianderhof 3
2991 HD Barendrecht

De kopij voor het maart-, juni-, september- en decembernummer dient uiterlijk op respectievelijk 15 februari, 15 mei, 15 augustus en 15 november op het redactieadres te worden ingeleverd.

Overname van artikelen is alleen toegestaan met bronvermelding na overleg met de redactie.

ISSN 0169 – 5460

Op de omslag: “En dat gaat naar Den Bosch toe ...” Bezoek van de Koninklijke Vereniging ‘Het Nederlandse Trekpaard en de Haflinger’ aan Barendrecht, 22 augustus 1998. Zie p. 4.

Foto: Foto Groenveld, Barendrecht, nr B 11.

Leenheer

Een commentaar

Ir J.A. van der Giessen

De schrijver van onderstaand artikel is als lid van onze vereniging en trouw lezer van het Contactblad een actief beoefenaar van genealogie en historie van het eiland IJsselmonde. In die hoedanigheid wil hij commentaar leveren op artikelen in ons blad als dat van interesse mocht zijn.

Thans biedt hij een commentaar aan op een artikel, in 1996 van de hand van P. Groenenboom in het Contactblad verschenen, over de boerderij 'Voorzorg'. En dan gaat het met name om de passages over de familie Leenheer.

Waarom schrijver nu pas met het commentaar komt blijkt uit het verhaal zelf. De studie Leenheer is pas recentelijk afgerond.

Met grote interesse en waardering heb ik de artikelen gelezen van P. Groenenboom over de boerderijen aan de Voordijk, en wel om twee redenen.

Ten eerste, omdat ik zelf studie maak van Hendrik-Ido-Ambachtse boerderijen, waarover begin 1999 een boek zal verschijnen.

Ten tweede hebben op bijna alle boerderijen aan de Voordijk voorouders van mijn moeder gewoond (Dekker, Barendregt, Leenheer).

Betreffende zijn artikel *De grote brand van 1860 en de geschiedenis van de boerderij 'Voorzorg' aan de Dorpsstraat 228 te Barendrecht* in nummer 66 van maart 1996 wil ik commentaar leveren op zowel de naam als de herkomst van de familie Leenheer. Ik heb daar een studie aan gewijd, omdat de in dat artikel genoemde Cornelis Leenheer en Trijntje Barendregt mijn betovergrootouders zijn.

Dit geslacht Leenheer is niet afkomstig uit Heerjansdam en heeft met het

Heerjansdamse geslacht van die naam geen enkele relatie.

Klaas Leenheer die in 1799 de boerderij *Voorzorg* kocht was afkomstig uit Heer Oudelandsambacht, in de wandeling de Pieterman genaamd, nu behorende tot de burgerlijke gemeente Zwijndrecht. De grootvader van Klaas heette Willem en naar diens herkomst heb ik zelf en hebben ook anderen jarenlang gezocht.

De verschillende zoekers zijn tot een gemeenschappelijke opinie gekomen, die is verwoord in een artikel van de hand van K.J. Slijkerman in *Ons Voorgeslacht* nr 492 van april 1998 en getiteld *Willem Willems Leenheer en het geslacht Pieterman in Heer Oudelandsambacht*.

Grootvader Willem moet geboren zijn uit een buitenechtelijke relatie tussen Willem Corneliszoon Leenheer en Pietertje Cornelisdochter Pieterman, de laatste jong overleden, de eerste later wegens krankzinnigheid onder curatele gesteld. Een treurige zaak voor het weeskind Willem, dat opgevoed is bij zijn moeders familie Pieterman.

Toen Willem trouwde had de predikant van de Groote Lindt moeite met diens familienaam en schreef in het trouwboek 'Willem Willems' zonder meer, evenals bij de doop van enkele van diens kinderen. Bij andere kinderen de toevoeging Pieterman, maar Willem voerde later de naam Leenheer, hoewel geen enkel kind naar zijn biologische vader werd ver-

noemd.

Terug naar de biologische vader Willem Cornelisz Leenheer. Hij was een zoon van Cornelis Willemsz Leenheer, een welgestelde boer, wonend in Sandelingen Ambacht op de boerderij *Smaal* (Achterambachtseweg 6, Hendrik-Ido-Ambacht), de eerste boerderij aan de rechterkant vanuit Rijsoord, direct over de rijksweg Rotterdam-Dordrecht.

Deze Cornelis was ook schout van Kijfhoek. Zijn vrouw was een dochter van de Kijfhoekse schout Abraham Jeyscoot (later: Jiskoot!)

Cornelis was weer een zoon van Willem Cornelisz Leenheer. Maar dan loopt het spoor dood.

Er woonde echter in die tijd in Hendrik-Ido-Ambacht een tak van de Ridderkerkse/IJsselmondse familie Cranendonck (later: Kranendonk). Deze familie woonde op een boerderij aan de Achterambachtseweg 49-51 (nu: tuinderij Euser), die zij in leen hadden van de heren van Lek en Polanen. (Een van die heren is indertijd graaf Maurits van Nassau geweest.)

Deze tak van de familie Cranendonck noemde zich aanvankelijk Leenhouver, zeer waarschijnlijk omdat zij een leen hielden.

Een nakomeling die zich in 's-Graven-deel vestigde noemde zich daar Leenheer. Het is daarom praktisch zeker dat

de naam Leenheer komt van Leenhouwer; dus van een leenman en niet van een leenheer!

Een relatie tussen Willem Cornelisz Leenheer en de zich later Cranendonck noemende Leenhouwers is (nog) niet gevonden, maar gezien dezelfde maat-

schappelijke positie en geografisch kleine afstand zeker niet uit te sluiten.

Alhoewel dit verhaal zich buiten Barendrecht afspeelt wilde ik het wel vermelden als commentaar op de onjuiste suggesties die gewekt zijn in het artikel van Groenenboom.

Historie herleefde in Barendrecht

Wim van Helden

In het laatste weekeinde van augustus vond in 's-Hertogenbosch een grote jaarlijkse tentoonstelling plaats van Nederlandse trekpaarden. In optocht trok men met de paarden naar de Brabantse hoofdstad, en een zo'n gezelschap passeerde Barendrecht. De Historische Vereniging speelde hierin ook een rol. Redacteur W. van Helden heeft voor u enige impressies, ondersteund met foto's, vastgelegd.

Op zaterdag 22 augustus werd ons dorp bezocht door een colonne van zo'n vijftien aangespannen wagens en een stuk of zes ruiters. Wat was het geval?

De Koninklijke Vereniging *Het Nederlandse Trekpaard en de Haflinger* uit Den Haag hield op 28 en 29 augustus haar jaarlijkse Nationale Tentoonstelling in de Brabanthallen in Den Bosch. Dit jaar was dat voor de vijftigste keer.

Daarom werd een comité, 'Dat gaat naar Den Bosch toe', opgericht. Dit comité organiseerde een trektocht vanuit heel Nederland naar Den Bosch. Vanaf diverse startplaatsen en op verschillende dagen

werd er vertrokken.

De Zuid-Hollandse regio vertrok zaterdag de 22e vroeg uit Delft en kwam via Delfshaven, de Willemsbrug, de Laan op Zuid, de Hordijk en de 1e Barendrechtseweg naar het Doormanplein.

Daar stonden vele Barendrechtse-klaren klaar om hen te verwelkomen, onder wie leden van onze vereniging, die voor de mannen en hun bijrijders een maaltijd van nasi of bami met saté klaar hadden staan. Ook voor de viervoeters was er een emmer water en een appeltje.

In de tussentijd had het publiek de gelegenheid de paarden en wagens eens na-

der te bekijken. De vele jongeren keken hun ogen uit naar deze voor hen vreemde vervoermiddelen. (“Mamma, krijgen ze ook benzine?”)

Voor de ouderen – en die waren er ook veel – was het een herkenning van en een mooie herinnering aan vroeger. Voor de landbouwers onder hen waren er diverse Zuid-Hollandse boerenkarren en

kar die als bezemwagen fungeerde en waarin de opgeschepte poep werd meegenomen. Dan sta je weer met beide benen op de grond.

Het geheel werd geëscorteerd door de politie met, natuurlijk, enkele agenten te paard. Maar ook een paar op een hedendaags vervoermiddel, namelijk een mo-

Even een moment van rust – Foto: Wim van Helden

oogstwagens te zien, alsook een kaasbrik, maar ook een bierwagen met een rij grote vaten erop en een prachtige zigeunerwagen.

Voor de wat gegoeden onder het publiek was er ook een Franse wagonnette uit 1900 te bewonderen. Dit koetsje was meer voor de rijkere boerenlui.

Tot slot een echte authentieke driewiels-

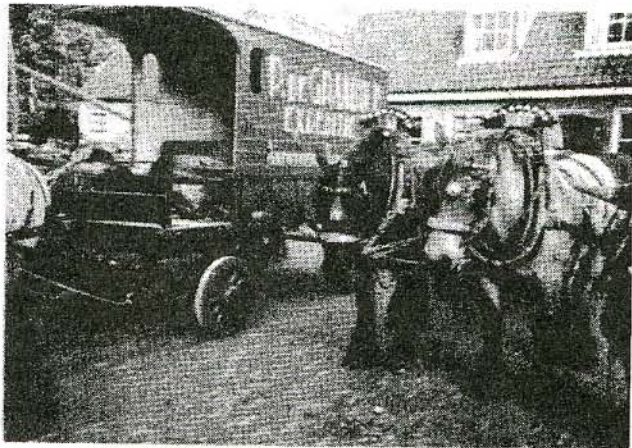
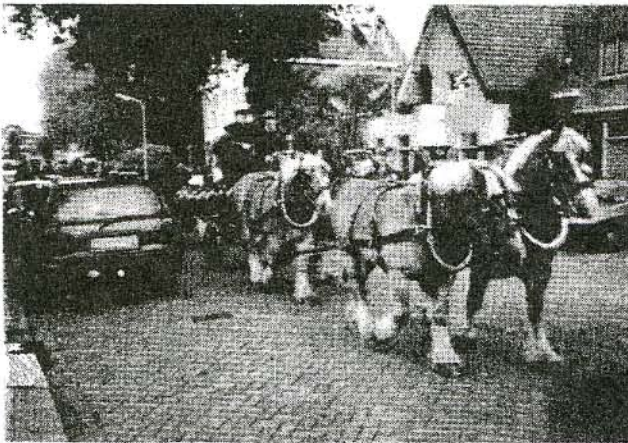
tor.

Na de maaltijd werd er weer vertrokken, via de 2e Barendrechtseweg richting Heerjansdam, waar bij manege De Develruiters overnacht zou worden.

Zo heeft onze vereniging zich op een leuke manier kunnen presenteren. Zeker als je dan achteraf hoort dat het organi-

serend comité heeft laten weten dat de ontvangst in Barendrecht een van de beste was, die ze meegemaakt hadden. Natuurlijk was dit alles niet mogelijk ge-

weest zonder de hulp van de plaatselijke brandweer on leiding van Bert Koedood en de plaatselijke sponsors.

Op weg naar de eerste overnachtingsplaats, Heerjansdam
Foto: Wim van Helden

RECTIFICATIE

In mijn artikel *De sluier opgelicht. Het Huis Carnisse aan de Voordijk 361* in Contactblad no. 75 is op bladzijde 8 een fout geslopen. Het zit zo: het zevende kind van Rook Dam en Anna Mast is

Rocus die huwde met *Antje Heiltje Leeuwenburg*. Rocus die gehuwd was met Hadewina Noordermeer was een zoon van Wiekert.

P. Groenenboom

verenigingsnieuws verslagen en mededelingen

Werkgroep GENEALOGIE (STAMBOOMONDERZOEK)

Taakstelling: *Akten op het gebied van dopen, trouwen en begraven over de periode 1606–1811 liggen hier ter inzage. Ook alle familieadvertenties uit De Schakel vanaf 1976 en dossiermappen van families met originele stukken en fragmentgenealogieën kunnen hier ingezien worden. Op het gebied van de genealogie is een beperkte bibliotheek beschikbaar.*

De afdeling is elke eerste zaterdag van de maand geopend van 10.00 – 13.00 uur.

Contactpersoon: J.E.J. Blinde, tel. 0180–615177.

Wisseling van de wacht

Eind juni 1998 heeft de heer J.E.J. Blinde afscheid genomen van zijn werk bij de Stichting Opmaat. Zijn vrije tijd wil hij onder meer besteden aan de genealogie.

In verband hiermee hebben wij per 1 juli van functie geruild. Hij zal verder de leiding op zich nemen van de Werkgroep Genealogie en zelf zal ik als zijn plaatsvervanger fungeren.

Ik heb alle vertrouwen in zijn capaciteiten en wens hem veel succes bij zijn werk.

A.M. Overwater

Werkgroep VOORWERPEN

Taakstelling: *Onder andere landbouwmachines, huishoudelijke voorwerpen, instrumenten uit een dierenartspraktijk en gereedschap uit vroeger tijd worden onderhouden en beheerd door de leden van deze werkgroep.*

Contactpersoon: W. Groenenboom, tel. 0180–612617.

Lijst van ontvangen voorwerpen

Van de heer Vonk, De Zeeg 2:

- oude meterkast GEB–electra
- oude meterkaart drinkwaterleiding
- paar oude oorwarmers

Van J. Onnink Elektra:

- weerstandsmeter
- twee meters
- ampèremeter
- PeDe–koffiemolen (jaren veertig)
- broodsnijmachine (jaren veertig)
- doos slagletters
- doos slagcijfers
- diverse verwarmingselementen
- koperen fitting en schakelaar

Van fam.v.d. Pas, Preludehof 15:

- stoomketel voor astmapatiënten

Van mevrouw Rijsdijk:

- papkommetje voor kinderen (uit 1920)

Van fam. Van der Lee, Punter 20:

- negatieven oud Barendrecht van fotograaf Godina

Van fam. v.d. Burgt, Merwedestraat 18:

- complete Leopold–encyclopedie
- boek ‘Daar ligt een volk geknield’
- twee exemplaren ZBO (orgaan van de zwemclub d.d. 1.1.1926)
- ZBO–Bazarcourant 1930

Van fam. Ratsma (van Cees Zevenbergen via Gemeentearchief Rotterdam):

- foto's van Barendrecht 1916

Van T. van de Garde:

- boek ‘Luchtgevaar’, schrijver Korthals Altes

Van mevrouw Meeuwsen:

- petroleumblik
- twee blikjes Buisman
- appelstroopblik

- diverse school- en receptenboekjes

Van E. v.d. Zaan, Pinksterbloem 48:

- twee rolschoffels
- twee grote staande lampen (kasverlichting)
- drie gloeilampen van 1000 watt
- appelmaat
- zekel

Van mevr. J. den Otter, Carnisseweg:

- klomplaarzen
- twee stuks vlasgereedschap
- dorsbriefje 1942

Van mevr. F. den Otter, Voordijk:

- strijkplank
- gezelschapsspel 'De wereld rond'
- glasplaten voor 'toverlantaren'

Van W. Dubbeldam:

- schoonmaakmateriaal voor een geweer

Van W. Groenenboom:

- garf gerst (laatste uit de Zuidpolder)
- garf tarwe (laatste uit polder Het Binnenland)

Van mevr. J.A. v.d. Ree, 't Fruit 20:

- kapzaag
- snoeischaar
- doorslag
- zes vijlen
- pootmes

Van mevrouw Kuyper, Gentiaan:

- twee pakjes verband

Van mevrouw Blokker, Kempenaar 23:

- twee doosjes Drietex (jaren zeventig)
- doosje Roter-maagtabletten

Van mevr. L. Graafland:

- complete trapnaaimachine (jaren twintig)

Van de heer De Klerk:

- foto's Koninklijk Huis

Van L. den Otter, Pinksterbloem:

- videofilm 'Trekpaarden op het Doormanplein

Alle gevers hartelijk dank!

HISTORISCHE VERENIGING BARENDRECHT

Verenigingsgebouw *D' Ouwe School*, Dorpsstraat 150a, 2992 BE Barendrecht, tel. 0180-618142

Openings tijden: tijdens tentoonstellingen 's woensdags en 's zaterdags van 14.00 tot 16.30 uur

Postbankrekening 25 30 926

Contributie f 27,50 per jaar

WERKGROEPEN

Archieven Oud Barendrecht

Contactpersoon mw M.H. de Bruijn-Veenman, Alblas 11
2991 RA Barendrecht, tel. 0180-614751

Barendrecht van vroeger op ansicht en foto

- ansicht

Contactpersoon L. de Klerk, Marjoleinlaan 31
2991 HL Barendrecht, tel. 0180-615577

- foto

Contactpersoon A.G. van de Garde, 't Fruit 22
2991 TR Barendrecht, tel. 0180-614423

Bibliotheek en Archief

Contactpersoon mw E. van Eijdsden-van der Wel, Schokker 35
2991 DJ Barendrecht, tel. 0180-614660

Bodemonderzoek

Contactpersoon T.C. Blinde, Devel 10
2991 RB Barendrecht, tel. 0180-615096

Genealogie

Contactpersoon J.E.J. Blinde, Hoefslag 71
2992 VG Barendrecht, tel. 0180-615177

Monumentenzorg

Contactpersoon A.G.W. Wesdorp, De Zeeg 25
2991 EH Barendrecht, tel. 0180-613872

Tentoonstellingen

Contactpersoon mw J.W.M. Verboom-van Geenen, Schaatsbaan 19
2992 CN Barendrecht, tel. 0180-615728

Voorwerpen

Contactpersoon W.M. Groenenboom, Voordijk 267
2992 AL Barendrecht, tel. 0180-612617

BESTUUR

<i>Voorzitter</i>	M. Zoutendijk, Oranjestraat 2a 2991 CL Barendrecht, tel. 0180-614200
<i>Secretaris</i>	mw J.W.M. Verboom-van Geenen, Schaatsbaan 19 2992 CN Barendrecht, tel. 0180-615728
<i>Penningmeester</i>	J. Baan, IJsselstraat 5 2991 AN Barendrecht, tel. 0180-613445
<i>Leden</i>	P. van Bergeijk, Ziedewijdsdijk 59 2991 VP Barendrecht, tel. 0180-612252 mw M.H. de Bruijn-Veenman, Alblas 11 2991 RA Barendrecht, tel. 0180-614751 A.Z. van Helden, 3e Barendrechtseweg 471 2991 SH Barendrecht, tel. 0180-614232 D. Mooyaart, Irenestraat 70 2991 BG Barendrecht, tel. 0180-615383

Ledenadministratie

F. van Heest, Kempenaar 75
2991 PJ Barendrecht, tel. 0180-612371

ENERGIE VOOR

3

Drie energieke bedrijven staan voor u paraat. Uw aangewezen partners op velerlei gebied.

Energie

- * 24 uur tankservice.
- * Autowassen op alle manieren, personenauto's én trucks.
- * Leveren van (motor)brandstoffen op de plaats waar en wanneer u dat wenst.

Auto

- * Renault, uw altijd parate partner voor bedrijf en gezin.
- * Nieuw óf top-occasion, als aantrekkelijk alternatief.

Expeditie

- * Wereldwijd, vakkundig en vertrouwd, tegen zeer gezonde kwaliteits/prijsverhouding.
- * Douanexpediteurs.

**BERKMAN
ENERGIE SERVICE**

RENAULT

**BERKMAN
VISSER**

**BERKMAN
FORWARDING**

Tuindersweg 34 - Barendrecht - 0180-612366*/613700*

Verwarming
IJzerwaren
Gereedschappen
Administratie tel. 01806 - 1 28 66

annink & zn.

Postadres:
Postbus 67 - 2990 AB Barendrecht

Telefax: 01806 - 20704

TE KOOP

Als makelaar en taxateur weet Frits Markus 'Markant' wat er in de onroerend goed wereld te koop is. Natuurlijk niet het Vrijheidsbeeld. Maar de makelaarskennis is bij 'Markant' wel in huis om alle andere projecten aan te kunnen. Wilt u een huis verkopen of zoekt u een ander huis, wenst u een zorgvuldige taxatie of een objectief hypotheekadvies kom dan gerust eens langs.

Graag bespreken wij met u de mogelijkheden en voordelen die 'Markant' u kan bieden. U vindt 'Markant' aan de Middenbaan 94. 'Markant' is geopend van maandag tot en met zaterdag!

Markant
FRITS MARKUS MAKELAAR & TAXATEUR O.G.

Middenbaan 94 - 2991 CT Barendrecht. Tel.: 0180-620099 Fax: 0180-611585

ACHTEROM 1 - BARENDRECHT, TEL. 0180 - 613193
OUDELAND 128 - ZWIJNDRECHT, TEL. 078 - 6101310